

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

8 септември 2022 година*

„Преюдициално запитване — Защита на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях — Регламент (ЕО) № 338/97 — Член 8, параграф 3, буква г) — Понятие „екземпляри от животински видове, родени и отгледани в плен“ — Регламент (ЕО) № 865/2006 — Член 1, точка 3 — Понятие „животни за разплод“ — Член 54, точка 2 — Придобиване на животните за разплод — Проверка на родословието“

По дело C-659/20

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Nejvyšší správní soud (Върховен административен съд, Чехия) с акт от 25 ноември 2020 г., постъпил в Съда на 4 декември 2020 г., в рамките на производство по дело

ЕТ

срещу

Ministerstvo životního prostředí,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: С. Lycourgos, председател на състава, S. Rodin (докладчик), J.-C. Bonichot, L. S. Rossi и O. Spineanu-Matei, съдии,

генерален адвокат: L. Medina,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за ЕТ, от P. Pařil, advokát,
- за чешкото правителство, от L. Dvořáková, M. Smolek и J. Vlácil, в качеството на представители,
- за словашкото правителство, от S. Ondrářiková, в качеството на представител,

* Език на производството: чешки.

– за Европейската комисия, от P. Ondrůšek и C. Valero, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 3 март 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 1, точка 3 и член 54, точка 2 от Регламент (ЕО) № 865/2006 на Комисията от 4 май 2006 година за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 338/97 относно защитата на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях (ОВ L 166, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 16, стр. 104).
- 2 Запитването е отправено в рамките на касационно производство със страни ET и Ministerstvo životního prostředí (Министерство на околната среда, Чехия) по въпроса за допускането на изключение от забраната на търговските дейности за пет екземпляра папагали от вида хиацинтов ара (*Anodorhynchus hyacinthinus*).

Правна уредба

Международното право

- 3 Целта на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора, подписана във Вашингтон на 3 март 1973 г. (Recueil des traités des Nations unies, том 993, № I-14537, наричана по-нататък „CITES“), е да се гарантира, че международната търговия с вписаните в приложенията към тази конвенция видове, както и с техни части или с производни от тях не вреди на опазването на биологичното разнообразие и се основава на устойчивото използване на дивите видове.
- 4 Тази конвенция, по която Европейският съюз става страна на 8 юли 2015 г., е въведена в Съюза, считано от 1 януари 1984 г., с Регламент (ЕИО) № 3626/82 на Съвета от 3 декември 1982 година относно прилагането в Общността на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (ОВ L 384, 1982 г., стр. 1). Този регламент е отменен с Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 година относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях (ОВ L 61, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 3, стр. 239); член 1, втора алинея от този регламент гласи, че той се прилага в съответствие с целите, принципите и разпоредбите на CITES.
- 5 Член II от CITES е озаглавен „Основни принципи“ и точка 1 от него предвижда:
„Приложение I включва всички застрашени от изчезване видове, които са или биха могли да станат обект на търговия. Търговията с екземпляри от тези видове трябва да бъде обект на особено строго регламентиране с цел да не се поставя в по-нататъшна опасност оцеляването им и трябва да бъде разрешавана само при изключителни обстоятелства“.

- 6 От 22 октомври 1987 г. видът хиацинтов ара е включен в приложение I към CITES.
- 7 Точка 1 от Резолюция 10.16 на Конференцията на страните по CITES (наричана по-нататък „Резолюция Conf. 10.16“) е озаглавена „Относно терминологията“ и буква с) от нея гласи:
„[Конференцията на страните по CITES] ПРИЕМА следните определения за използваните в тази резолюция изрази:
[...]
с) „животни за разплод“ на даден развъдник са съвкупността от животните в развъдника, използвани за разплод [...]“.
- 8 Точка 2 от тази резолюция е озаглавена „Относно израза „отгледани в плен“ и буква б), подточка ii), А от нея гласи:
„[Конференцията на страните по CITES] РЕШАВА, че:
[...]
б) изразът „отгледани в плен“ ще се тълкува като отнасящ се единствено до екземплярите по смисъла на определението на този израз в член I, буква б) от [CITES], които са родени или другоаче произведени в контролирана среда, и като приложим само ако:
[...]
ii) компетентните правителствени органи на страната на износ са се уверили, че животните за разплод:
А. са придобити съгласно разпоредбите на CITES и съответните национални закони и по начин, който не застрашава оцеляването на вида в природата“.
- 9 Точка 5, буква а) от Резолюция 12.10 на Конференцията на страните по CITES (наричана по-нататък „Резолюция Conf. 12.10“) гласи:
„[Конференцията на страните по CITES] РЕШАВА, че:
а) регистрирането на развъдник по предвидената в тази резолюция процедура е възможно само ако произведените от този развъдник екземпляри могат да се считат за „отгледани в плен“ съгласно разпоредбите на Резолюция Conf. 10.16 (Rev.)“.
- 10 Приложение I към Резолюция Conf. 12.10 е озаглавено „Информация за регистрираните развъдници, която управителният орган трябва да предоставя на секретариата“ и съдържа списък с 16 категории данни, които трябва да се предоставят на секретариата на CITES и включват в частност името и адреса на собственика и управителя на развъдника за животни в плен, датата на създаване на развъдника и описание на съоръженията за отглеждане на животните и за предотвратяване на бягството им.

Правото на Съюза

Регламент № 338/97

- 11 Съображение 10 от Регламент № 338/97 гласи:

„като има предвид, че за да се осигури възможно най-широка защита на видовете, обхванати от настоящия регламент, е необходимо да се предвидят разпоредби за контролиране на търговията и движението на екземплярите в рамките на Общността и условията за подслон на екземплярите; като има предвид, че сертификатите, издавани съгласно настоящия регламент, които спомагат за контрола върху тези дейности, трябва да се уреждат с общи правила за тяхното издаване, валидност и използване“.

- 12 Член 1 от Регламент № 338/97 е озаглавен „Предмет“ и първа алинея от него гласи:

„Предмет на настоящия регламент е защитата на видовете от дивата флора и фауна и гарантирането на тяхното опазване чрез регулиране на търговията с тях в съответствие със следващите разпоредби“.

- 13 Член 8 от посочения регламент е озаглавен „Разпоредби, отнасящи се до контрола на търговски дейности“, а параграфи 1 и 2 и параграф 3, буква г) от него предвиждат:

„1. Забранява се закупуването, предложението за закупуване, придобиването за търговски цели, излагането пред публика с търговска цел, използването за търговски приходи и продажба, съхранението с цел продажба, предлагането за продажба и транспортът с цел продажба на екземпляри от видовете, вписани в приложение А.

2. Държавите членки имат право да забранят притежаването на екземпляри, по-специално живи животни от видовете, вписани в приложение А.

3. В съответствие с изискванията на друго общностно законодателство относно защитата на дивата флора и фауна, освобождаване от забраните по параграф 1 може да се даде чрез издаване на сертификат с тази цел от управителния орган в държавата членка, в която се намират екземплярите, за всеки екземпляр поотделно, когато екземплярите:

[...]

г) са екземпляри от животински видове, родени и отгледани в плен, или изкуствено размножени растителни видове, или части и производни от тях“.

- 14 Видът *Anodorhynchus*, който включва животните с общо наименование „хиацинтов ара“, е вписан в приложение А към същия регламент.

Регламент № 865/2006

- 15 Съображение 1 от Регламент № 865/2006 гласи следното:

„Изискват се разпоредби за прилагането на Регламент (ЕО) № 338/97 и за да се гарантира спазването на разпоредбите на [CITES]“.

16 Член 1 от този регламент е озаглавен „Дефиниции“ и точка 3 от него гласи:

„По смисъла на настоящия регламент и в допълнение към дефинициите в член 2 от Регламент (ЕО) № 338/97 се прилагат следните дефиниции:

[...]

3. „животни за разплод“ означава всички животни в репродуктивно състояние, използвани за разплод“.

17 Член 54 от посочения регламент е озаглавен „Екземпляри от животински видове, родени и отгледани в плен“, а точка 2 от него гласи:

„[Освен ако от член 55 не следва друго,] [e]кземпляр от животински вид трябва да се счита за роден и отгледан в плен само ако управителните органи след консултация с компетентните научни институции на съответната държава членка считат, че отговаря на следните условия:

[...]

2. животните за разплод са придобити съгласно законовите разпоредби, приложими за тях към момента на придобиване, и по начин, който не застрашава оцеляването на вида в природата“.

18 Член 55 от Регламент № 865/2006 е озаглавен „Установяване на родословие“ и гласи:

„Когато по смисъла на член 54, член 62, параграф 1 или член 63, параграф 1 компетентните власти считат за необходимо да се установи родословието на дадено животно чрез анализ на кръв или тъкан, анализът и взимането на пробите трябва да се извършат по начин, определен от тях“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

19 ЕТ развъжда папагали в Чехия. На 21 януари 2015 г. той подава заявление до компетентния krajský úřad (областна управа, Чехия) за допускане на изключение от забраната на търговските дейности за пет екземпляра папагали от вида хиацинтов ара (*Anodorhynchus hyacinthinus*), излюпени през 2014 г. в неговия развъдник.

20 Прародителите на тези папагали (наричани по-нататък „прародителската двойка“) първоначално са внесени в Братислава (Словакия) от уругвайски гражданин, а след това, през юни 1993 г., FU ги прехвърля с автомобил в Чехия при несъвместими със CITES обстоятелства.

21 По време на превозването им до Чехия автомобилът е спрял на границата от митническите органи, а впоследствие с административен акт прародителската двойка е отнета от FU. Този акт обаче е отменен през 1996 г. от Vrchní soud v Praze (Апелативен съд Прага, Чехия).

22. Тогава компетентният административен орган връща прародителската двойка на FU, който впоследствие я отдава под наем на трето лице — GV. През 2000 г. последно посоченото лице получава от тях двойка папагали (наричана по-нататък „родителската двойка“). През същата година ET придобива тази двойка от GV, като действителността на прехвърлянето на правото на собственост не се оспорва.
23. На 21 януари 2015 г. компетентната областна управа отказва да допусне поисканото от ET изключение, като се основава на становище на Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (Агенция за защита на природата и ландшафта на Чешката република), в което се анализира въпросът дали ET е придобил животните за разплод в съответствие с член 54, точка 2 от Регламент № 856/2006. Според това становище не може да се счита със сигурност, че животните за разплод са придобити съгласно законовите разпоредби, тъй като регистрите от 1998 г., в които се споменава прародителската двойка, съдържат редица неточности и не посочват друга информация за произхода на въпросните екземпляри.
24. ET обжалва по административен ред този отказ, като поддържа, че компетентната областна управа е тълкувала неправилно понятието „животни за разплод“, което според него обхваща само родителската двойка и потомството ѝ и затова този орган изобщо не е трябвало да разглежда произхода на прародителската двойка.
25. Министерството на околната среда отхвърля жалбата, като приема, че определящ е начинът, по който е придобита прародителската двойка, и че не може да се допусне изключение в полза на ET, тъй като той не може да докаже произхода на тази двойка.
26. ET обжалва решението, с което се отхвърля подадената по административен ред жалба, пред Krajský soud v Hradci Králové (Окръжен съд Храдец Кралове, Чехия).
27. Посоченият съд отхвърля жалбата, като се мотивира с това, че търговията с папагали от вида *Anodorhynchus* може да се разреши само ако са изпълнени условията по член 54 от Регламент № 865/2006. Според него обаче в случая не е изпълнено нито едно от условията по член 54, точка 2 от този регламент.
28. По-конкретно, в решението си Krajský soud v Hradci Králové (Окръжен съд Храдец Кралове) установява, че към момента на внасянето на прародителската двойка в Чехия там вече е била в сила CITES и националното законодателство я е транспонирано във вътрешния правен ред. Посоченият съд приема, от една страна, че разпоредбите, с които е транспонирана CITES в чешкото право, допускат да се провери произходът на животните за разплод до прародителската двойка, а от друга страна, че понятието „животни за разплод“ по смисъла на Регламент № 865/2006 в случая обхваща трите поколения папагали и съответно компетентната областна управа е имала право да изиска да се докаже произходът на прародителската двойка.
29. ET подава касационна жалба срещу това решение пред Nejvyšší správní soud (Върховен административен съд, Чехия), като поддържа, че Krajský soud v Hradci Králové (Окръжен съд Храдец Кралове) е тълкувал неправилно понятието „животни за разплод“ по смисъла на Регламент № 865/2006.
30. Nejvyšší správní soud (Върховен административен съд) отбелязва, че между страните в главното производство е безспорно, от една страна, че родителската двойка е излюпена в плен през 2000 г. в Чехия и че придобиването им от ET само по себе си е законно, и от друга

страна, че произходът на прародителската двойка е съмнителен. Затова тази юрисдикция иска да установи, на първо място, дали понятието „животни за разплод“ по смисъла на член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006 обхваща и предците на такива животни, намиращи се на територията на държава членка.

- 31 На второ място, ако се приеме, че понятието „животни за разплод“ подлежи на стриктно тълкуване, възниква въпросът дали понятието „придобиване“ на животни за разплод, което се съдържа в член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006, визира в случая единствено придобиването на използваната за размножаването родителска двойка, или обратно, визира началото на развъдната линия, тоест в случая — придобиването на прародителската двойка.
- 32 На трето място, запитващата юрисдикция иска да се установи дали при преценката на подаденото от ЕТ заявление за допускане на изключение е трябвало да се вземат предвид и определени специфични обстоятелства.
- 33 В това отношение тази юрисдикция припомня, че ЕТ е придобил родителската двойка законно и че към датата на придобиването ѝ Чешката република не е била част от Съюза, от една страна, а от друга, в нея е била в сила CITES, но транспониращото тази конвенция национално законодателство не е изисквало да се издава сертификат по смисъла на CITES в случаите на прехвърляне в рамките на една и съща държава. Ето защо посочената юрисдикция намира, че ЕТ може да е имал оправдани правни очаквания, че ще му се разреши да търгува с потомството на родителската двойка поне в рамките на Чехия.
- 34 Освен това според запитващата юрисдикция при разглеждането на заявлението за допускане на изключение може би е трябвало да се вземе предвид обстоятелството, че прародителската двойка е била върната на FU по силата на съдебен акт, а също и доводът на ЕТ, че търговията с екземпляри, родени в плен, намалява търсенето за незаконно закупуване на екземпляри, заловени в дивата природа. Накрая, тази юрисдикция изтъква, че ако не бъде допуснато поисканото от ЕТ изключение, правото му на собственост ще се окаже ограничено до владението над родителската двойка и евентуално над потомството ѝ, като той няма да има правомощието да се разпорежда с тях.
- 35 При тези условия Nejvyšší správní soud (Върховен административен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
 - „1) Понятието „животни за разплод“ по смисъла на Регламент [№ 865/2006] обхваща ли екземплярите, които са родители на екземплярите, отглеждани от съответния животновъд, въпреки че той никога не е бил техен собственик или владеец?
 - 2) Ако на първия въпрос се отговори в смисъл, че родителските екземпляри не влизат в обхвата на понятието за животни за разплод, имат ли право компетентните органи при преценката дали е изпълнено условието по член 54, точка 2 от Регламент [№ 865/2006], което предполага животните за разплод да са придобити законно и без да се застрашава оцеляването на дивите екземпляри, да проверяват произхода на тези родителски екземпляри и според него да преценяват дали животните за разплод са придобити в съответствие с изискванията на член 54, точка 2 от този регламент?

- 3) При преценката дали е изпълнено условието по член 54, точка 2 от Регламент [№ 865/2006], което предполага животните за разплод да са придобити законно и без да се застрашава оцеляването на дивите екземпляри, може ли да се вземат предвид други обстоятелства по случая (по-конкретно добросъвестността при прехвърлянето на екземплярите и оправданите правни очаквания, че ще е възможно да се търгува с евентуалното им потомство, а евентуално и не толкова строгите законови разпоредби, които са били в сила в Чешката република преди присъединяването ѝ към Европейския съюз)?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 36 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 1, точка 3 от Регламент № 865/2006 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „животни за разплод“ по смисъла на тази разпоредба обхваща предците на екземплярите в даден развъдник, които никога не са били собственост или владение на този развъдник.
- 37 Съгласно постоянната съдебна практика при тълкуването на разпоредба от правото на Съюза трябва да се вземат предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 8 декември 2020 г., Staatsanwaltschaft Wien (Фалшифицирани нареждания за банков превод), C-584/19, EU:C:2020:1002, т. 49 и цитираната съдебна практика).
- 38 На първо място, що се отнася до езиковото тълкуване на член 1, точка 3 от Регламент № 865/2006, тази разпоредба гласи, че понятието „животни за разплод“ обхваща всички животни в репродуктивно състояние (на английски „in a breeding operation“), използвани за разплод.
- 39 Както отбелязва генералният адвокат в точки 36 и 37 от заключението си, текстът на член 1, точка 3 от Регламент № 865/2006 сам по себе си не е достатъчен, за да се отстранят неяснотите относно тълкуването, което следва да се даде на тази разпоредба, тъй като на различните езици този текст допуска различни значения. Всъщност, докато на редица езици, например на испански, немски, френски и латвийски език, от текста следва, че понятието „животни за разплод“ по смисъла на тази разпоредба обхваща само животните, които се намират в даден развъдник, тоест в определен обект, снабден с подходящи структури за отглеждане на животни, то текстът на други езици, например на гръцки, английски, хърватски и словенски, говори по-широко за всички животни от даден процес на развъждане и би могъл потенциално да включва и предци на екземпляри, които конкретно никога не са били собственост или владение на развъдника.
- 40 Безспорно е обаче, че формулировката, използвана в текста на правна разпоредба на Съюза на един от езиците, не може да служи като единствена основа за тълкуването на разпоредбата, нито може да ѝ се отдава предимство пред текстовете на останалите езици, тъй като разпоредбите на правото на Съюза трябва да бъдат тълкувани и прилагани еднакво с оглед на текстовете, изготвени на всички езици на Съюза (вж. в този смисъл решение от 24 март 2021 г., A, C-950/19, EU:C:2021:230, т. 37 и цитираната съдебна практика).

- 41 При тези условия, на второ място, следва да се разгледат контекстът на член 1, точка 3 от Регламент № 865/2006, както и целите на тази разпоредба и на правната уредба, от която тя е част.
- 42 В това отношение следва да се отбележи, както се посочва в съображение 1 от Регламент № 865/2006, че целта на този регламент е, от една страна, да гарантира прилагането на Регламент № 338/97 и от друга, да гарантира спазването на разпоредбите на CITES, а с това и да осигури възможно най-широка защита на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях, както се подчертава в съображение 10 от последния регламент.
- 43 Както обаче споменава генералният адвокат в бележка под линия 19 от заключението си, от приложение I към Резолюция Conf. 12.10 се установява, че в рамките на CITES регистрацията на развъдник за животни в плен (на английски „breeding operation“) изисква да се дадат точни данни за развъдника, за собственика и управителя му и за съоръженията за отглеждане на животните. Следователно в рамките на Регламент № 865/2006 понятието „operation“ не може да се разбира като обозначаващо просто процес на развъждане без връзка с каквото и да било конкретно физическо съоръжение.
- 44 По всички изложени съображения член 1, точка 3 от Регламент № 865/2006 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „животни за разплод“ по смисъла на тази разпоредба не обхваща предците на екземплярите в даден развъдник, които никога не са били собственост или владение на този развъдник.

По втория и третия въпрос

- 45 В самото начало следва да се отбележи, първо, че по силата на член 8, параграф 1 от Регламент № 338/97 е забранено да се продават екземпляри от видовете, вписани в приложение А към този регламент. Член 8, параграф 3 от този регламент обаче позволява на държавите членки да допускат изключения от тази забрана в частност когато предназначения за продажба екземпляри от вписан в приложение А животински вид са родени и отгледани в плен. Съгласно член 54 от Регламент № 865/2006 съответният екземпляр от животински вид трябва да се счита за роден и отгледан в плен само ако управителните органи се уверят в частност че животните за разплод са придобити съгласно законовите разпоредби, приложими за тях към момента на придобиване, и по начин, който не застрашава оцеляването на вида в природата.
- 46 Второ, от преписката, с която разполага Съдът, е видно, че отказът да се даде разрешение на ЕТ да продава разглежданите в главното производство папагали е мотивиран с това, че те не могат да се считат за родени и отгледани в плен по смисъла на член 8, параграф 3 от Регламент № 338/97, тъй като прародителската двойка е внесена от трето лице в Чехия по нереден начин. В съответствие с изложеното в точка 44 от настоящото решение тази двойка не може да се смята за част от развъдника на ЕТ, тъй като никога не е била негова собственост или владение.
- 47 Трето, от акта за преюдициално запитване също така следва, че е възможно да се определи кои са взетите от природата екземпляри от родословието на разглежданите в главното производство папагали, понеже между страните в главното производство е безспорно, че в случая това е прародителската двойка.

- 48 Съдът отговаря на втория и третия преюдициален въпрос именно с оглед на тези обстоятелства.
- 49 Съответно трябва да се приеме, че с втория и третия си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006 във връзка с член 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) и с принципа на защита на оправданите правни очаквания трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска възможност притежаваният от животновъда екземпляр от някой от животинските видове, упоменати в приложение А към Регламент № 338/97, да се счита за роден и отгледан в плен по смисъла на член 8, параграф 3 от този регламент, когато някои от предците на този екземпляр, които не са част от животните за разплод на посочения животновъд, са били придобити от трето лице, преди да влязат в сила тези регламенти, в нарушение на приложимите законови разпоредби или по начин, който застрашава оцеляването на вида в природата.
- 50 На първо място, трябва да се припомни, че съгласно съдебната практика, припомнена в точка 37 от настоящото решение, следва да се вземе предвид не само текстът на член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006, но и контекстът му и целите на правната уредба, от която той е част.
- 51 Освен това е важно да се подчертае, че член 8, параграф 3 от Регламент № 338/97 трябва да се тълкува стриктно, доколкото представлява изключение от общото правило за забрана на всяко търговско използване на екземпляри от видовете, посочени в приложение А към този регламент. При това положение условията, при които член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006 позволява да се приеме, че даден екземпляр от животински вид е роден и отгледан в плен, също трябва да се тълкуват стриктно, доколкото с тази разпоредба се конкретизира обхватът на член 8, параграф 3.
- 52 Както подчертава генералният адвокат в точка 52 от заключението си, тази констатация намира потвърждение в член II, точка 1 от CITES, съгласно който търговията с екземпляри от застрашени от изчезване видове трябва да бъде обект на особено строго регламентиране с цел да не се поставя в по-нататъшна опасност оцеляването им и трябва да бъде разрешавана само при изключителни обстоятелства.
- 53 На второ място, както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 51 от заключението си, член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006 си служи с понятието „придобиване“ на животните за разплод. Това понятие обаче е широко и позволява при проверката на съответствието на животните за разплод с наложените от тази разпоредба изисквания да се вземат предвид събития отпреди придобиването в тесен смисъл на животните за разплод от животновъда.
- 54 Тази констатация се потвърждава от член 55 от Регламент № 865/2006, съгласно който компетентните органи могат да проверяват родословието на дадено животно за целите на прилагането на член 54 от този регламент. Оттук всъщност следва, както посочва генералният адвокат в точка 55 от заключението си, че тази разпоредба позволява на компетентните органи да проверяват родословието на животните за разплод, за да се уверят, че са спазени критериите по член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006.

- 55 Освен това целта на Регламент № 865/2006, припомнена в точка 42 от настоящото решение, подкрепя тълкуването, че компетентните органи имат правомощието да проверяват родословието на животните за разплод при подадено заявление за издаване на сертификат за допускане на изключение за продажбата на родените и отгледани в плен екземпляри.
- 56 В това отношение, както отбелязва генералният адвокат в точка 57 от заключението си, условията по член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006 съответстват на условията по точка 2, буква b), подточка ii), А от Резолюция Conf. 10.16. Последната е приета с оглед на опасенията, че голяма част от търговията с екземпляри, обявени за родени и отгледани в плен, продължава да е в противоречие със CITES и с резолюциите на Конференцията на страните по CITES и може да застраши оцеляването на популациите на съответните видове в природата.
- 57 В този смисъл тълкувателният извод, че компетентните национални органи имат правомощието да проверяват родословието на животните за разплод, е в съответствие с целта на CITES за засилване на контрола над родословието на родените и отгледани в плен екземпляри.
- 58 При все това, докато член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006 наистина изисква от тези органи да проверяват как са били взети от дивата природа предците на животните за разплод, за да се уверят, че те не са били взети оттам по начин, който застрашава оцеляването на вида в природата, то за сметка на това от самия текст на тази разпоредба следва, че тя не задължава въпросните органи да проверяват дали предците на животните за разплод са били придобити съгласно законовите разпоредби, приложими към момента на придобиването им, а ги задължава единствено да се уверят, че са били спазени законовите разпоредби, приложими за придобиването на животните за разплод.
- 59 Също така, за да се определи дали дадени животни за разплод не са били придобити по начин, който застрашава оцеляването на вида в природата, поради това че някой от предците им е бил взет от дивата природа, следва да се съобрази състоянието на съответния вид към момента на вземането на животното от дивата природа. Когато към тази дата видът е бил включен в приложение I към CITES, както е в настоящия случай, вземането на животното от дивата природа трябва при всички положения да се смята за застрашаващо оцеляването на вида в природата и нито една държава членка не трябва да може да разреши изключение от забраната за продажба на произхождащите от този предтеча екземпляри на основание член 8, параграф 3 от Регламент № 338/97.
- 60 На трето място, що се отнася до практическите аспекти на проверката по член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006, доколкото тази разпоредба, от една страна, изисква компетентният орган да се увери, че са изпълнени посочените в нея критерии, а от друга страна, не определя нито правилата за тази проверка, нито доказателствените средства, с които може да се доказва изпълнението на тези критерии, следва да се приеме, че задачата да определят тези правила и доказателствени средства е оставена на компетентните органи на държавите членки. Тези средства включват разрешителните или сертификатите, предвидени от същия регламент, или всякакъв друг подходящ документ, за който националните компетентни органи биха могли да приемат, че е от полза (вж. по аналогия решение от 16 юли 2009 г., Rubach, C-344/08, EU:C:2009:482, т. 27).

- 61 Следователно, както по същество подчертава генералният адвокат в точки 66 и 67 от заключението си, съответните правила за проверка може в частност да зависят от оценката на риска според обстоятелствата във всеки конкретен случай и да включват и проверка на документацията във връзка с придобиването на животните за разплод.
- 62 На четвърто място, следва да се подчертае, че забраната за продажба на екземпляри, някой от чиито предци е придобит по начин, който застрашава оцеляването на вида в природата, забрана, която произтича от член 8, параграфи 1 и 3 от Регламент № 338/97 във връзка с член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006, не е несъвместима с правото на собственост, закрепено в член 17 от Хартата.
- 63 В това отношение е важно да се припомни, че правото на собственост не е абсолютно и че при предвидените в член 52, параграф 1 от Хартата условия упражняването му може да се ограничава, когато това е обосновано от призната от Съюза цел от общ интерес (решение от 20 септември 2016 г., *Ledra Advertising и др./Комисия и ЕЦБ*, C-8/15 P—C-10/15 P, EU:C:2016:701, т. 69 и цитираната съдебна практика).
- 64 Следва да се отбележи, че защитата на дивите видове представлява такава легитимна цел от общ интерес (вж. в този смисъл решение от 19 юни 2008 г., *Nationale Raad van Dierenkwekers en Liefhebbers и Andibel*, C-219/07, EU:C:2008:353, т. 27 и цитираната съдебна практика).
- 65 Освен това, както отбелязва генералният адвокат в точка 77 от заключението си, регламенти № 338/97 и № 865/2006 осигуряват добър баланс между това право и изискванията, свързани с опазването на дивата природа. Следва също така да се уточни, че с подобни изисквания може да се обоснове налагането на принципна забрана на търговията с екземпляри от застрашени от изчезване видове. Що се отнася по-конкретно до довода на ЕТ, че тази търговия би могла да доведе до намаляване на броя на залавянията на екземпляри от тези видове в природата, достатъчно е да се отбележи, че въпросната търговия допринася за създаването на пазар за придобиването на такива екземпляри или за поддържането или разширяването на този пазар. Законодателят на Съюза обаче с право е приел, че самото съществуване на такъв пазар представлява в известна степен заплаха за оцеляването на застрашените от изчезване видове.
- 66 На последно място, не са годни да наложат друг извод и изтъкнатите от запитващата юрисдикция съображения относно защитата на оправданите правни очаквания на ЕТ, че ще може да търгува с потомството на животните си за разплод.
- 67 Първо, както отбелязва генералният адвокат в точка 74 от заключението си, дори ако компетентният орган стигне до извода, че придобиването на животните за разплод е било законно към момента на придобиване, този извод няма да е достатъчен сам по себе си, за да обоснове изключение от забраната за продажба на екземплярите, произхождащи от тези животни за разплод, доколкото освен това ще е необходимо той да се увери, че животните за разплод не са придобити по начин, който застрашава оцеляването на вида в природата, както беше припомнено в точка 59 от настоящото решение.
- 68 Второ, не е релевантен и фактът, че правната уредба, която е била в сила към момента на придобиването на животните за разплод от ЕТ през 2000 г., не е била толкова строга, понеже към онзи момент Чешката република още не е била член на Съюза.

- 69 В това отношение е достатъчно да се припомни, че приложното поле на принципа на защита на оправданите правни очаквания не може да се разшири дотолкова, че да препятства изобщо прилагането на новата правна уредба спрямо бъдещите последици на положения, възникнали при действието на предходната уредба (решение от 21 декември 2021 г., Skarb Państwa (Покритие при застраховката на автомобилистите), С-428/20, EU:C:2021:1043, т. 45 и цитираната съдебна практика).
- 70 Трето, що се отнася до обстоятелството, че в случая прародителската двойка е била върната на вносителя по силата на съдебен акт, достатъчно е да се отбележи, че поради датата на постановяване на този акт, а именно преди присъединяването на Чешката република към Съюза, при всички случаи подобен акт не може да е сред факторите, които следва да се съобразят, за да се определи дали животните за разплод, с които разполага ЕТ, са били придобити в съответствие с член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006.
- 71 По всички изложени съображения член 54, точка 2 от Регламент № 865/2006 във връзка с член 17 от Хартата и с принципа на защита на оправданите правни очаквания трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска възможност притежаваният от животновъда екземпляр от някой от животинските видове, упоменати в приложение А към Регламент № 338/97, да се счита за роден и отгледан в плен по смисъла на член 8, параграф 3 от този регламент, когато някои от предците на този екземпляр, които не са част от животните за разплод на посочения животновъд, са били придобити от трето лице, преди да влязат в сила тези регламенти, по начин, който застрашава оцеляването на вида в природата.

По съдебните разноски

- 72 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) Член 1, точка 3 от Регламент (ЕО) № 865/2006 на Комисията от 4 май 2006 година за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 338/97 относно защитата на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях**

трябва да се тълкува в смисъл, че:

понятието „животни за разплод“ по смисъла на тази разпоредба не обхваща предците на екземплярите в даден развъдник, които никога не са били собственост или владение на този развъдник.

- 2) Член 54, точка 2 от Регламент (ЕО) № 865/2006 във връзка с член 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз и с принципа на защита на оправданите правни очаквания**

трябва да се тълкува в смисъл, че:

не допуска възможност притежаваният от животновъда екземпляр от някой от животинските видове, упоменати в приложение А към Регламент № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 година относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях, да се счита за роден и отгледан в плен по смисъла на член 8, параграф 3 от този регламент, когато някои от предците на този екземпляр, които не са част от животните за разплод на посочения животновъд, са били придобити от трето лице, преди да влязат в сила тези регламенти, по начин, който застрашава оцеляването на вида в природата.

Подписи